
Kronika

Przegląd Historyczny 56/4, 702-708

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

Od 7 do 9 września 1964 odbyło się w Wiedniu międzynarodowe sympozjum naukowe w setną rocznicę powstania I Międzynarodówki, zorganizowane przez Arbeitsgemeinschaft für Geschichte der Arbeiterbewegung in Österreich. Referaty wygłosili: H. Steiner (Wiedeń), L. Valiani (Mediolan), V. Kašik i J. Stanek (Praha), E. Vincze (Budapeszt), R. Nikolić (Belgrad), W. Najdus (Warszawa), J. Kořalka (Praha), H. Mommsen (Heidelberg), E. Engelberg (Berlin) i M. Mattmüller (Bazylea).

Od 15 do 18 września 1964 odbył się w St. Pölten VIII zjazd historyków austriackich, połączony z VI zjazdem archiwistów. Na obradach plenarnych zjazdu historyków wygłoszono cztery referaty (H. Mitscha-Märheim, K. Lechner, K. Gutkas, I. R. von Salis). Obrady toczyły się w czterech sekcjach: wczesnego średniowiecza, prawa i historii gospodarczej, historii nowożytnej i historii najnowszej. Na zjeździe archiwistów wygłoszono dwa referaty (H. Broinger i K. Bachman).

Odsłonięcie tablicy dla uczczenia polskich więźniów stanu z lat 1837—1850 w fortecy Kufstein (Tyrol Północny) nastąpiło 27 kwietnia 1965 i miało charakter imprezy historycznej z uwagi na wręczenie władzom miasta teki eksponatów polskich dla miejscowego muzeum jako daru Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz podjęte poszukiwania archiwalne w sprawie Polaków w Kufsteinie. Uroczystość wypadła w 115 rocznicę zwolnienia z fortecy Juliana Goslara, ostatniego z wybitnych polskich działaczy rewolucyjnych tam więzionych (1850); władze tyrolskie urządziły ją w dzień święta państwowego Republiki Austriackiej. Kwerenda materiałów ikonograficznych i muzealnych, zebranych przez M. Tyrowicza (Kraków) objęła rzadkie podobizny Polaków więzionych w Kufsteinie za partyzantkę Zaliwskiego (1833), spiski galicyjskie (1833—1842), tajne druki Ossolineum (1834—1835), udział w rewolucji 1846 r. i w obronie Wiednia w 1848 r. (J. Goslar). Poza tym eksponaty przedstawiają kilka scen z życia więziennego w Wieży Cesarskiej, m.in. reprodukcję obrazu R. Postemskiego „Śmierć ks. W. Żaboklickiego w Kufsteinie” i niezwykle wierne facsimile gwaszu więźnia Juliana Horoszkiewicza „Msza Polaków w Kufsteinie” ilustrującego z autopsji kilkanaście postaci polskich dotąd nieznanych z innych źródeł portretowych. Do teki weszło także kilka druków współczesnych (pióra więźniów) oryginalnych bądź w przedruku i 2 pamiątki rzeczowe. Dzięki tym materiałom zostanie otwarty w miejscowym muzeum (w budynku fortecy) dział polski. Z uwagi na to, że lista Polaków więzionych w Kufsteinie nie jest dotąd ustalona, rozpoczęto kwerendę w archiwach austriackich dla skompletowania tego wykazu.

W uroczystości brali udział przedstawiciele Ambasady Polskiej w Wiedniu oraz Ministerstwa Kultury i Sztuki (M. Tyrowicz), nadto władze krajowe Tyrolu i m. Kufstein, wreszcie Towarzystwo Austriacko-Polskie. Dzięki uroczystości nawiązane zostały bliższe stosunki z historykami Tyrolu i ich organami naukowymi

M. T.

WYKOPALISKA W NOVAE W 1964 R.

Badania terenowe w Novae na sektorze Zachodnim (Bułgaria) w 1964 r. trwały 6 tygodni. Kierował nimi (w zastępstwie stałego kierownika ekspedycji prof. K. Majewskiego) doc. S. Parnicki-Pudęłko. Prowadzono je w dwóch miejscach antycznego miasta: na odcinku III i przy południowym murze obronnym.

Prace na odcinku III znajdującym się w północno-zachodnim narożniku miasta umożliwiły ustalenie przebiegu muru miejskiego. Stwierdzono, że był on zaokrąglony, jak to miało zazwyczaj miejsce w narożnikach systemu obronnego rzymskich obozów. Stwierdzono również, że mur pochodzi z dwóch okresów. Przy murze z okresu wcześniejszego nie natrafiono dotychczas na konstrukcje obronne. Mur z okresu późniejszego posiadał dwie baszty po stronie zewnętrznej, jedną prostokątną, częściowo odkrytą już w poprzednich kampaniach, drugą półkolistą, znajdującą się w kilkumetrowej od tamtej (baszty) odległości. Z baszty półkolistej zachował się zaledwie niewielki fragment. We wschodniej części odcinka III odsłonięto dalszą część kanału oraz fragment drugiego, mniejszego kanału uchodzącego do kanału „głównego”. Do kanału mniejszego uchodził ściek, którego dno wyłożone było płytami ceramicznymi. Na jednej z nich znajdował się stempel LEG I ITAL. Nad kanałami zalegało sześć warstw kulturowych, siódma natomiast poniżej systemu kanalizacyjnego. Z warstw tych zebrano antyczny materiał, głównie w postaci ceramiki naczyniowej, który jest podstawą do ustalenia chronologii tych warstw. Datowanie warstw popierają i znaleziska innego rodzaju, np. monety.

Prace przy południowym murze obronnym Novae miały na celu ustalenie przebiegu muru na sektorze zachodnim oraz odsłonięcie zarysów występujących przy nim konstrukcji. Prowadzono je systemem sondażowym. Na niektórych odcinkach mur obronny widoczny jest nad powierzchnią. W 1964 r. przebadano południowy mur obronny na długości około 119 m i stwierdzono, że biegnie on niemal w linii prostej. Przebieg odsłoniętego muru po stronie południowej wraz z fragmentarycznie odsłoniętymi w poprzednich kampaniach partiami muru obronnego po stronie zachodniej, pozwala wytyczyć zasięg miasta od zachodu i południa. Przy południowym murze stwierdzono zarysy dwu konstrukcji obronnych. Jedną z nich jest przypuszczalnie baszta kształtu zaokrąglonej podkowy. Podobną basztę odsłoniła na sektorze wschodnim w latach ubiegłych Bułgarska Ekspedycja Archeologiczna. Tego typu baszty znamy i z innych antycznych stanowisk, np. Jatrus i Abrittus. Drugą konstrukcję odsłonięto w odległości ok. 35 m od baszty; obecnie niewiele jeszcze można powiedzieć o jej funkcji, wyjaśnia ją badania najbliższej kampanii.

S. K.

W sierpniu 1966 r. odbędzie się w Pradze VII międzynarodowy kongres nauk prehistorycznych i protohistorycznych. Obrady toczyć się będą w sekcjach: 1. Teorii i metodologii. 2. Prehistorii i protohistorii kontynentów pozaeuropejskich. 3. Paleolitu i mezolitu. 4. Neolitu i epoki brązu. 5. Epoki żelaza (Hallstatt i La Tène). 6. Epoki rzymskiej. 7. Archeologii średniowiecznej Europy północnej (Wikingowie i Słowianie). 8. Nauk pomocniczych.

Od 6 do 18 listopada 1964 odbyła się w Paryżu międzynarodowa konferencja historyków poświęcona stuleciu I Międzynarodówki. W konferencji udział wzięło ponad 100 uczestników z 19 krajów europejskich i zamorskich. Główne referaty wygłosili: E. Stepanowa i I. Bach (ZSRR), H. Collins, Ch. Abramsky, R. Morgan (Anglia), J. Rougerie i zespół, J. Dhont i C. Oukhow (Francja), E. Engelberg i R. Dulbek (NRD), M. Vuilleumier (Szwajcaria) oraz A. Romano (Włochy). Ponadto wygłoszono 10 innych referatów, m.in. C. Bobińskiej „Aspekty ideologiczne kwestii polskiej w łonie I Międzynarodówki w latach 1860—1870” oraz J. W. Borejszy i I. Koberdowej „I Międzynarodówka a Polska”.

29—30 maja 1965 odbył się w Nîmes XIV kongres Fédération Historique de Provence. Tematyka obrad dotyczyła następujących zagad-

nień: 1. Archeologia prehistoryczna, preromańska, galloromańska w Prowansji. 2. Miasto i życie miejskie w wiekach średnich i czasach nowożytnych w Prowansji. 2. Problemy historii protestantyzmu w Prowansji i Langwedocji.

Uniwersytet w Poitiers zorganizował w dniach od 12 lipca do 11 sierpnia 1965 XII sesję letnią poświęconą cywilizacji średniowiecznej. W spotkaniu obok badaczy francuskich wzięli udział historycy z Wielkiej Brytanii, Belgii, Hiszpanii, NRF i Węgier. Obrady skupiły się przede wszystkim na dziejach IX—XIII wieku.

Société des Études robespierristes z okazji międzynarodowego kongresu nauk historycznych w Wiedniu (29 sierpnia — 5 września 1965) organizuje kolokwium poświęcone osobie Robespiera (1. Robespierre w oczach sobie współczesnych. 2. Robespierre w literaturze międzynarodowej współczesnej).

Czwarty numer XLII tomu „Revue d'Histoire Économique et Sociale” poświęcony został studiom nad historią marynistyki. Zawiera on artykuły E. Maschke „O mentalności kupiectwa europejskiego w wiekach średnich”; Ch. Verlindena „Znaczenie roku 1487 w historii odkryć i ekspansji portugalskiej”; A. Plaisse „Handel Brestu w końcu XVI w.”; M. Moret „Społeczność kupiecka Sewilli na początku XVII w.”. W kronice M. Mollat omawia ostatnie badania nad początkami odkryć atlantyckich w XV w., szczególny nacisk kładąc na wydawnictwa tekstów źródłowych podejmowane przez Centro dos Estudos da Guiné portuguesa oraz przez Institut Français de l'Afrique Noire.

Numer 57 ze stycznia 1965 „Revue d'Histoire de la Deuxième Guerre Mondiale” jest w całości poświęcony aspektom ekonomiki francuskiej czasów ostatniej wojny. Zawiera m.in. artykuły dotyczące demografii (J. Fourasité), zreszeń rolniczych (A. Hirschfeld), a także metodyki badań (A. Saury).

Od 14 do 19 września 1964 obradował w Bonn XXI międzynarodowy kongres historyków w sztuce. W kongresie udział wzięło ponad 400 uczestników. Temat kongresu brzmiał: „Styl i spuścizna artystyczna w sztuce zachodnioeuropejskiej”. Referat poświęcony tytułowemu zagadnieniu wygłosił przewodniczący niemieckiego Narodowego Komitetu Historii Sztuki, przewodniczący Komitetu Międzynarodowego Historii Sztuki przy UNESCO — Herbert von Einem. Obrady kongresu toczyły się w 12 sekcjach. Trzy sekcje poświęcone były sztuce Michała Anioła (rysunek, rzeźba, malarstwo), w związku z obchodzoną w 1964 r. rocznicą śmierci artysty. Dwie sekcje obradowały nad sztuką średniowieczną, pozostałe zaś nad wybranymi zagadnieniami, np. „Sztuka i społeczeństwo”, „Styl i tradycja w restauracji zabytków”, „Historia stylu i ikonografia”, „Szkic i wykonanie” i inne. W obradach udział także wzięła 3-osobowa delegacja polska (J. Białostocki, St. Lorentz, Wł. Tatariewicz). Następny XXII kongres odbędzie się w 1969 r. w Atenach.

16 października 1964 we Frankfurcie nad Menem odbyła się konferencja historyków niemieckich i szwajcarskich poświęcona historii techniki w Niemczech i w krajach języka niemieckiego. Główny referat wygłosił W. Treue.

Drugi dodatkowy zeszyt „Historische Zeitschrift” za rok 1965 zawiera przegląd powojennego dorobku nauki historycznej w następujących krajach: Holandii, Belgii, Anglii, Irlandii, Francji, Stanach Zjednoczonych, Chinach. Omówione zostały

bibliografie, wydawnictwa źródłowe, jak również syntezy i ważniejsze ujęcia monograficzne poszczególnych specjalizacji historycznych.

W końcu 1964 r. ukazał się I tom „Jahrbuch für Geschichte von Staat, Wirtschaft und Gesellschaft Lateinamerikas”. Jest to organ amerykańistów zachodnioniemieckich, wydawany przez Richarda Koneitzke i Hermanna Kellenbenza. Obok artykułów w języku niemieckim „Rocznik” zamieszcza również rozprawy w innych językach zachodnioeuropejskich.

8—9 czerwca 1965 obradował w Magdeburgu LXXXI doroczny zjazd (P f i n g s t t a g u n g) ogólnoniemieckiego stowarzyszenia historii Hanzy (Hansischer Geschichtsverein). Organizacja ta jest jednym z nielicznych stowarzyszeń naukowych skupiających uczonych z obu części Niemiec. W zjeździe brali udział historycy z ZSRR, Polski, Czechosłowacji, Francji, Szwecji i Holandii. Referat o dziejach Magdeburga wygłosił H. Gringmuth-Dallmer; uzupełnił go pokaz głównych zabytków architektury tego miasta i tamtejszych wykopalisk prowadzonych przez E. Nickela (m.in. odkryto ostatnio fundamenty palatium ottońskiego). S. Fliedner z Bremy przedstawił dzieje odkrycia i wydobycia zatopionej przed wiekami w pobliżu tamtejszego portu kogi hanzeatyckiej. Duże zainteresowanie wywołał wykraczający poza tradycyjną domenę zainteresowań historyków Hanzy referat M. Kossoka z Lipska o stosunkach niemiecko-amerykańskich w dobie wielkich odkryć i w pierwszej połowie XIX w. N. Angermann z Hamburga poświęcił referat stosunkom kulturalnym miast hanzeatyckich z Rusią moskiewską na przełomie XV i XVI w. Nadto dwa referaty poświęcone były zagadnieniom językoznawczym (A. Bretschneider z Poczdamu o podstawach historycznych współczesnych dialektów Brandenburgii oraz G. Insigna z Berlina o wpływach dialektów północnoniemieckich na niemiecki język literacki). Na jednym z posiedzeń A. von Brandt wygłosił ponadto krótkie wspomnienie poświęcone zmarłemu w kwietniu br. wybitnemu historykowi Hanzy, Paulowi Johannsenowi.

B. Z.

12 września 1964 odbyła się w Leuzenbourgu doroczna konferencja Société générale Suisse d'histoire. Obradom przewodniczył H. Meylan. Poza dyskusją nad sprawozdaniem z działalności wygłoszono dwa referaty: G. Boner „Reine Agnès de Hongrie” oraz I.-D. Candaux, „La Genève d'ancien régime vue par ses hôtes”.

Od 31 sierpnia do 5 września 1964 w Passo della Mendola w pobliżu Trydentu odbył się III międzynarodowy kongres filozofii średniowiecznej zorganizowany przez Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale. Tematem obrad było zagadnienie filozofii przyrody w średniowieczu. Obrady odbywały się na posiedzeniach plenarnych oraz w sekcjach (sekcja dotycząca problemów ogólnych, filozofii arabskiej i żydowskiej, problematyki filozofii przyrody w wiekach od VI do XII, metafizyki w wieku XIII oraz problemów przyrodniczych w XIV i XV wieku) i w pięciu komisjach obejmujących badania źródeł filozoficznej myśli średniowiecznej (arystotelizmu, stoicyzmu, neoplatonizmu), sprawy edytorskie (m.in. projekt wydawnictwa „Corpus Philosophorum Medii Aevii”), filozofię arabską, zagadnienie inwentaryzacji i publikacji niewydatych dotąd komentarzy do dzieł Arystotelesa oraz problem związku filozofii średniowiecznej z filozoficzną myślą Odrodzenia.

Od 3 do 6 maja 1965 odbył się w Portoferraio zorganizowany przez Centro Nazionale di Studi Napoleonici e di Storia dell'Elba di Portoferraio II międzynarodowy kongres studiów napoleońskich. Temat kongresu: Napoleon a Italia. Wygłoszono cztery referaty: „Napoleone e la Repubblica Italiana”; „Napoleone ed il Regno Italiano”; „Napoleone e la Santa Sede”; „Napoleone ed il Regno di Napoli”.

W Nieborowie pod Warszawą obradowała 24—28 maja 1965 druga konferencja polsko-włoska poświęcona historii stosunków między Polską a Wenecją i Italią w okresie humanizmu i Odrodzenia. Sesja zorganizowana staraniem Wydziału I Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk oraz Fondazione Giorgio Cini była kontynuacją polsko-włoskiej współpracy naukowej w zakresie badań nad historią stosunków kulturalnych, politycznych i gospodarczych między Polską a Włochami. Pierwsza konferencja poświęcona historii stosunków między Wenecją a Polską w XVII—XIX w. odbyła się w 1963 r. w Wenecji (zob. sprawozdanie w PH LIV, 1963, z. 4, s. 737), a wygłoszone na niej referaty ukazały się w bieżącym roku w tomie wydanym nakładem Fondazione Cini („Venezia e la Polonia nei secoli dal XVII al XIX”, Venezia—Roma 1965). Obecna druga konferencja powiązana została z obchodami 700 rocznicy urodzin Dantego. Referaty dotyczące Dantego przedstawili: G. Petrocchi (Rzym) oraz V. Branca (Padwa). Ponadto odczyty o Danterem wygłoszili: G. Getto (Turyn) i M. Brahmmer (Warszawa) w czasie uroczystego wieczoru zorganizowanego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, Polską Akademię Nauk oraz Muzeum Narodowe w Warszawie, połączonego z recytacją fragmentów „Boskiej Komedii” i koncertem włoskiej i polskiej muzyki dawnej. W czasie obrad konferencji nastąpiło też otwarcie wystawy „Dante w Polsce” w Bibliotece Narodowej w Warszawie (wystawiono m.in. 4 rękopiśmienne kopie „Boskiej Komedii” znajdujące się w bibliotekach polskich, wiele inkunabułów).

Ponadto na konferencji wygłoszono 18 referatów omawiających zagadnienia literatury humanizmu i Odrodzenia (I. Zarebski — Kraków, S. Gracioti — Mediolan, A. Cronia — Padwa, R. Pollak — Poznań, T. Ulewicz — Kraków), problemy filozofii i myśli społecznej (W. Tatariewicz — Warszawa, A. Nowicki — Warszawa, W. Voisé — Warszawa, B. Suchodolski — Warszawa), historię sztuki (A. Pallucchini-Tositi — Padwa, R. Pallucchini — Padwa, S. Kozakiewicz — Warszawa, J. Kowalczyk — Warszawa). O kontaktach Polaków z Włochami w epoce Odrodzenia mówił B. Bilóński (Rzym) oraz H. Barycz (Kraków) — ten ostatni omówił interesujący problem italofilii i italofohii w Polsce w XVI i XVII w. Włoskim wpływom kulturalnym oraz dziejom wymiany handlowej polsko-weneckiej poświęcony był referat A. Wyrobisza (Warszawa) o imporcie szkła weneckiego do Polski w XVI w. Historii dyplomacji dotyczył referat A. Tamborri (Rzym) o dyplomacie polskim Krzysztofie Warszewickim oraz L. Cini (Padwa) o korespondencji dyplomatycznej i sprawozdaniach ambasadorów weneckich w Polsce; w czasie dyskusji omawiano w związku z tym kwestię publikacji tych cennych źródeł do dziejów Polski sugerując wydawanie wyborów relacji dyplomatycznych odnoszących się do ważnych wydarzeń (np. epoka Jana Sobieskiego i wojny tureckie w oczach ambasadorów weneckich).

W czasie konferencji oraz po jej zakończeniu goście włoscy zwiedzili Żelazową Wolę, Wilanów i Łowicz oraz Kazimierz Dolny, Lublin i Zamość, zapoznając się z zabytkami polskiej architektury renesansowej.

Uniwersytet katolicki w Mediolanie zorganizował 22—27 sierpnia 1965 III międzynarodowy tydzień obrad poświęcony laicyzmowi w XI i XII w. Wśród wygłoszonych referatów znajdują się: J. Chelini „Les laïcs dans la société ecclésiastique carolingienne et ottonienne” oraz G. Duby „Les laïcs et la paix de Dieu”.

Od 28 do 30 sierpnia 1965 odbył się w Bobbio (Włochy) międzynarodowy zjazd zorganizowany z okazji 1350 rocznicy śmierci św. Kolumbana. Temat seminarium: „Kolumban — pionier europejskiej cywilizacji chrześcijańskiej”. M. Tosi wydaje kwartalnik „Columba”, którego trzy numery już się ukazały, poświęcony studiom nad kulturą chrześcijańską w VI i VII w., ze szczególnym uwzględnieniem działalności tego irlandzkiego mnicha.

W grudniu 1964 w Instytucie Historii Akademii Nauk Litewskiej SRR odbyła się konferencja poświęcona dziejom pierwszej wojny światowej. Wygłoszono referaty dotyczące: narodowowyzwoleńczego ruchu na Litwie w okresie niemieckiej okupacji; polityki Niemiec wobec Litwy; położenia litewskiej klasy robotniczej w okresie I wojny światowej.

W Instytucie Narodów Azji Akademii Nauk ZSRR w sekcji genezy i rozwoju feudalizmu, wygłoszony został w styczniu 1965 r. referat B. Alajewa: „Tak zwany wschodni feudalizm i problem zacofania Wschodu (na materiałach indyjskich)”. Referat wywołał żywą dyskusję. Rozważano tezę autora o wzroście feudalnej eksploatacji w XV i XVI w. jako przyczynie zacofania, gdy „kolektywną wspólnotę chłopską zmieniono w pańszczyźnianą”. Zwracano uwagę na pominięcie innych aspektów zagadnienia, szczególnie roli państwa i ideologii. Wysuwano tezę, że nie sposób jest rozpatrywać ewolucję Wschodu w aspekcie historii społeczno-ekonomicznej średniowiecznych państw Europy. Sugerowano więc rozpoczęcie badań od szukania odmienności „wschodniego feudalizmu”. Niektórzy z dyskutantów zwracali uwagę na fakt, że w tym tempie co Indie rozwijała się większość krajów świata i należy porzucić termin „zacofanie”, szukając raczej przyczyn „przyspieszonego rozwoju” Europy. Tak więc dyskusja o odmienności rozwoju Europy zatacza coraz większe kręgi (czytelnikom naszym przypominamy notatkę o azjatyckim sposobie produkcji z kroniki poprzedniego numeru „Przeglądu”).

*

18 lutego 1965 zmarł w Leningradzie w wieku lat 37 radziecki historyk I. S. Kniznik-Wiestow. Zmarły zajmował się głównie historią ruchu robotniczego i jest autorem opracowań poświęconych udziałowi rewolucjonistów rosyjskich w Komunie Paryskiej i I Międzynarodówce.

W Hamburgu 19 kwietnia 1965 zmarł Paul Johansen, profesor na Uniwersytecie Hamburgskim. Zmarły był przede wszystkim historykiem Hanzy i zajmował się działalnością Hanzatów we wschodnich rejonach ich strefy wpływów.

25 maja 1965 zmarł w Budapeszcie w wieku lat 85 Adorján Divéky, emerytowany profesor uniwersytetu, historyk stosunków polsko-węgierskich i wielki przyjaciel Polski. Był lektorem języka węgierskiego na Uniwersytecie Warszawskim, wykładowcą na tymże Uniwersytecie, dyrektorem Instytutu Węgierskiego w Warszawie. Wykładał też na uniwersytetach w Debreczynie i Budapeszcie. Był członkiem Węgierskiej Akademii Nauk i członkiem zagranicznym Polskiej Akademii Umiejętności, doktorem *honoris causa* Uniwersytetu im. Stefana Batorego

w Wilnie. Opublikował wiele prac dotyczących dziejów stosunków polsko-węgierskich; ostatnio pracował nad przekładami polskich pamiętników mówiących o Wiosnie Ludów na Węgrzech.

W maju 1965 r. zmarł w Wiedniu w wieku lat 76 Otto Forst-Battaglia, wybitny austriacki historyk, historyk literatury i publicysta. Był autorem wielu prac z zakresu historii nowożytnej i nauk pomocniczych historii, szczególnie genealogii (m.in. „Genealogie”, Leipzig—Berlin 1913; „Wissenschaftliche Genealogie”, Bern 1948). W wielu pracach podejmował tematykę polską (m.in. cenne przyczynki genealogiczne); był też autorem prac: „Stanisław August Poniatowski und der Ausgang des alten Polen Staates”, Berlin 1927; „Jan Sobieski, König von Polen”, Zürich 1946.

*

W Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego odbyły się w ostatnim roku akademickim następujące zebrania naukowe:

- 20 października 1964 — J. K i e n i e w i c z: „Lizbona i Wenecja wobec dwu dróg handlu korzennego w końcu XVI wieku”.
- 8 grudnia 1964 — J. M a t e r n i c k i: „Tzw. idea jagiellońska w historiografii polskiej lat 1914—1918”.
- 10 stycznia 1965 — Z. G ó r a l s k i: „Austria a powstanie kościuszkowskie”.
- 9 marca 1965 — M. W i e r z c h o w s k i: „Sprawa Chełmszczyzny w Dumie Państwowej”.
- 20 marca 1965 — W dwudziestą rocznicę zgonu Marcellego H a n d e l s m a n a (zagajenie T. M a n t e u f f e l, referat Al. G i e y s z t o r).
- 13 kwietnia 1965 — J. B o r e j s z a: „Z badań francuskich nad historią społeczną drugiej połowy XIX wieku”.
- 7 maja 1965 — A. T e n e n t i (Paryż): „La mentalité polyvalente de la Renaissance”.
- 20 maja 1965 — Zebranie poświęcone pamięci Natalii G ą s i o r o w s k i e j (przemówienia: W. K u l a oraz J. Ł u k a s i e w i c z).
- 19 czerwca 1965 — E. C o o r n a e r t (Paryż): „Le compagnonage: formation ouvrière depuis le Moyen Age jusqu' à nos jours”.